

[Bertel Dahlgaard.]

er indlysende. Naar man regner med, at det normale, i Tilfælde af at Parterne ikke kan finde hinanden og det drejer sig om en stor Konflikt, vil være, at man ophører Forligsmandsforslaget til Lov, er det ensbetydende med, at Forligsmandsinstitutionen er gjort til Voldgiftsdomstol. Men saa vil selvfølgelig ganske den samme Usikkerhed i Forhandlingerne fremkomme, ja, endda i højere Grad med det som Baggrund, end hvor det drejer sig om en Voldgiftsordning som den her foreslaaede, da det til syvende og sidst er afhængigt af Statsministeren og et Folketingsflertal, om man overhovedet vil gaa til Voldgift.

Jeg har endnu kun een Bemærkning. Det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft sagde, at Arbejderstandens Stilling over for Begrebet Voldgift utvivlsomt i høj Grad vilde paavirkes af et ganske konkret Spørgsmaal, nemlig hvorvidt denne Voldgiftsdomstol skulde bygge sine Kendelser — og havde Lejlighed til at bygge sine Kendelser — paa tilstrækkeligt Kendskab til tilstrækkeligt Materiale, der blev stillet til Raadighed, og som kunde give Indblik i Erhvervenes økonomiske Forhold. I Bemærkningerne til det Lovforslag, jeg har forelagt, er der udtrykkeligt anført følgende:

„Det er en Selvfølge, at Voldgiftsretten maa have Adgang til gennem foreliggende Materiale at følge den økonomiske Udvikling inden for Erhvervslivets forskellige Dele.“

Jeg er ganske enig med det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft i, at her er vi ved et centralt Punkt, og jeg vil tilføje, at den gamle Indstilling; at Erhvervenes økonomiske Forhold, Indtjeningsevne og alt, hvad dermed staar i Forbindelse, ikke vedrører Myndighederne, kan slet ikke opretholdes. Og den er for saa vidt allerede for længst forladt. Alle de Oplysninger, det her drejer sig om til Belysning af de enkelte Virksomheders og Erhvervslivets Forhold, ligger jo i Øjeblikket hos Myndighederne. Derfor er der ingen principiel Forskel mellem det ærede Medlem Hr. Hans Hedtofts Anskuelse og min Anskuelse paa dette Punkt, og derfor skulde der i og for sig være et Udgangspunkt for Forhandlinger om Voldgiftsforslag med Ud-sigt til positivt Resultat, hvis altsaa den Udtalelse, som det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft her fremsatte, dækker Socialdemokratiets Anskuelse.

Jeg lagde med megen Tilfredshed Mærke til en Udtalelse, der blev fremsat af det ærede Medlem Hr. Rytter netop paa dette Punkt, hvor det ærede Medlem brugte det Udtryk,

at han var overbevist om, at man i den kommende Tid, i de kommende Overvejelser vedrørende Ændringer i Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, ogsaa maa være indstillet paa, at man vilde komme til at drøfte Fagenes økonomiske Forhold paa en helt anden Maade end hidtil. Det er glædeligt, at der fra den Side bliver sagt et saadant Ord, for hele den gammeldags Metode, som vi kendte i Begyndelsen af dette Aarhundrede, hvorefter alle disse Forhold var Tabu, hele den Metode er forældet, og den Tid, hvor den kunde anvendes, er for længst forbi.

Naar jeg nu har brugt nogle Minutter til igen specielt at omtale Voldgiftsforslaget, vil jeg gerne sige til Slut, at over alle disse Spørgsmaal staar efter min Anskuelse det sidste Spørgsmaal, som Forslaget omfatter, Spørgsmaalet om en kommende Nyordning. Det er paa dette Punkt, Fremtiden ligger. Voldgiftsspørgsmaalet er et Spørgsmaal om en Nødhjælp, som Samfundet maa have, og ingen tror, at de sidste 16 Aars Udvikling, hvor der ofte har været Lejlighed til Indgreb, er gaaet sporløst hen, og at man vender tilbage til den gamle Tilstand igen — det gør man ikke. Men eet er dette Spørgsmaal om Samfundets Nødhjælp, et andet er det store Spørgsmaal om Fremtiden, og jeg vil gerne endnu en Gang takke, jeg tror alle Ordførerne, fordi de har udtalt sig med Venlighed og, saa vidt jeg forstaar, med ikke ringe Tilslutning til det Afsnit II, som Forslaget indeholder.

Statsministeren (Knud Kristensen):

I de Udtalelser, som det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard fremsatte første Gang, han havde Ordet, tog han paa i hvert Fald eet Punkt Afstand fra den Tvivl, jeg har udkastet, nemlig om at det var fremmende for en god Udvikling med Hensyn til Forstaaelse Parterne imellem, at Statsmagten blandede sig i det. Jeg forstod det ærede Medlem saadan, at ved en saadan Afgørelse eller Overvejelse maa den tredje Part ikke være fraværende. For mig er det ikke saa meget Spørgsmaalet om, hvem der er til Stede, som hvilket Resultat der kommer ud af det, og jeg har endnu en vis Tro paa, at man naar længst, naar de vedkommende Parter selv tager Initiativet til og selv fører disse Forhandlinger; men skulde de ønske Statens Medvirken, eller kan de ikke komme i Gang, ligger Spørgsmaalet noget anderledes.

Det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft bemærkede i sin i øvrigt rolige og loyale Tale, at Indtjeningsmulighederne for de